

Uchwała Nr 14.293.2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie
z dnia 18 czerwca 2024 r.

w sprawie orzeczenia nieważności uchwały Nr II.7.2024 Rady Gminy Mińsk Mazowiecki z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie orzeka, co następuje:**

§ 1

Orzeka o nieważności uchwały Nr II.7.2024 Rady Gminy Mińsk Mazowiecki z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, z powodu istotnego naruszenia art. 81 ust. 1 w związku z art. 22 ust. 4-5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.).

§ 2

Na niniejszą uchwałę Gminie Mińsk Mazowiecki służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Uzasadnienie

W dniu 27 maja 2024 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie wpłynęła uchwała Nr II.7.2024 Rady Gminy Mińsk Mazowiecki z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, ww. uchwała podlega nadzorowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Badając przedmiotową uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie ustaliło i zważyło, co następuje.

W podstawie prawnej badanej uchwały wskazano m.in. art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz § 7 uchwały Nr LXV.631.2024 Rady Gminy Mińsk Mazowiecki z dnia 18 kwietnia 2024 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków.

Badaną uchwałą Rada Gminy Mińsk Mazowiecki postanowiła o udzieleniu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Mińsku Mazowieckim dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków na zadanie: „Prace remontowo-konserwatorskie w budynku Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Mińsku Mazowieckim” w kwocie 637.000,00 zł.

Z wyjaśnień złożonych z up. Wójta Gminy Mińsk Mazowiecki przez Sekretarz Gminy w piśmie nr RO.410.1.2024.MK z dnia 7 czerwca 2024 r. (wpływ do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie dniu 7 czerwca 2024 r.) wynika, cyt. „1. dotacja dla Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Mińsku Mazowieckim na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków na zadanie »Prace remontowo-konserwatorskie w budynku Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Mińsku Mazowieckim« jest udzielana na dofinansowanie prac przy zabytku nie znajdującym się na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki;

2. Budynek Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Mińsku Mazowieckim nie jest ujęty w gminnej ewidencji zabytków prowadzonej przez Wójta Gminy Mińsk Mazowiecki."

W ocenie Kolegium Izby przepis art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami daje wyłączne kompetencje organowi stanowiącemu do podjęcia dwóch uchwał, tj. uchwały określającej zasady udzielenia dotacji (stanowiącej akt prawa miejscowego) oraz następczej w stosunku do niej uchwały o przyznaniu dotacji konkretnemu beneficjentowi.

Kolegium Izby wskazuje, że w dniu 18 kwietnia 2024 r. Rada Gminy Mińsk Mazowiecki podjęła uchwałę Nr LXV.631.2024 w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków. W podstawie prawnej ww. uchwały Nr LXV.631.2024, stanowiącej akt prawa miejscowego, wskazano m.in. art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy.

Kolegium Izby zauważa, iż badana uchwała Nr II.7.2024 Rady Gminy Mińsk Mazowiecki z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków została podjęta na podstawie ww. uchwały Nr LXV.631.2024 w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków tj. uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego obowiązujący na obszarze Gminy Mińsk Mazowiecki, natomiast z przedłożonych ww. wyjaśnień jednoznacznie wynika, iż dotacja udzielana uchwałą Nr II.7.2024 Rady Gminy Mińsk Mazowiecki jest przeznaczona na dofinansowanie prac przy zabytku nie znajdującym się na obszarze Gminy Mińsk Mazowiecki.

W ocenie Kolegium Izby uchwała Nr LXV.631.2024 w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, stanowiąca akt prawa miejscowego obowiązuje na obszarze Gminy Mińsk Mazowiecki. Zatem na podstawie tejże uchwały nie można udzielać dotacji na zabytki, które nie znajdują się na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki, co potwierdza wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 3 lipca 2020 r. III SA/Po 261/20, cyt. „uchwał podjęta na podstawie art. 81 ust. 1 u.o.z.o.z. nie może być podstawą prawną dofinansowania prac przy zabytku znajdującym się na terenie innej gminy."

Ponadto zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, rejestr zabytków, dla zabytków znajdujących się na terenie województwa prowadzi wojewódzki konserwator zabytków, natomiast stosownie do art. 22 ust. 4 - 5 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, gminna ewidencja zabytków jest to zbiór kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy, prowadzony przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i powinny w niej być ujęte:

- 1) zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków;
- 2) inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- 3) inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Fakt, iż budynek Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Mińsku Mazowieckim nie jest ujęty w gminnej ewidencji zabytków prowadzonej przez Wójta Gminy Mińsk Mazowiecki również potwierdza, że dotacja jest udzielona na zabytek, który nie znajduje się na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki. Kolegium Izby zwraca również uwagę, iż zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów; jeżeli ustawy nie stanowią inaczej, rozstrzyganie w sprawach publicznych o znaczeniu lokalnym należy do gminy. Przykładowy katalog zadań należących do samorządu gminnego znajduje się w art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym i zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy o samorządzie gminnym, zadania własne obejmują sprawy kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

W opisanym stanie faktycznym Rada Gminy Mińsk Mazowiecki, przyznając dotację Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Mińsku Mazowieckim, naruszyła w sposób istotny normy wynikające z art. 81 ust. 1 w związku z art. 22 ust. 4-5 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, gdyż

de facto nie było podstawy prawnej do udzielenia dotacji na zabytek znajdujący się na terenie innej gminy.

W tym stanie faktycznym i prawnym Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie orzekło, jak w sentencji uchwały.

Przewodniczący

Wojciech Tarnowski

Aneta Chmielowiec

Radca Prawny
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Warszawie